

Nižjem (Avstrijskem). — Delegacije bodo sklicane meseca decembra na kratko zasedanje, da rešijo začasni proračun, glavno zasedanje pa bo spomladi 1912. — Današnja seja češkega deželnega zbora je bila zelo kratka, vendar se je pokazalo, da se bo zasedanje mirno izvršilo. — Dalmatinski namestnik Nardelli namerava odstopiti. Za namestnika bo baže imenovan dr. grof Attems, podpredsednik namestništva v Zadru. — Španska vlada je razpustila več anarhističnih delavskih društev, ki so širila prekucaški duh.

Dne 24. septembra: Splošno se sodi, da se bo nadaljno zasedanje češkega deželnega zbora mirno izvršilo. — Dr. Nagl je bil slovesno umeščen za dunajskega nadškofa. Pri slovesnosti je bilo navzočih več ministrov. — Za ruskega ministrskega predsednika je na mesto umorjenega Stolipina imenovan Vladimir Nikolajevič Kokovcev. — Med Italijo in Turčijo je razmerje vsak dan bolj napeto, poostreno pa je še bolj sedaj, ko pošilja Italija svoje bojne ladje pred Tripolis.

Dne 25. septembra: Novi vojni minister Auffenberg se je pripeljal danes iz Sarajeva. Zaprisežen bo dne 26. t. m. — Na dnevnem redu seje državnega zbora v četrti, dne 5. oktobra, je prvo čitanje vladne predloge o spremembi poslovnega reda državnega zbora. — Cesar je sprejel danes v avdienci bivšega vojnega ministra Šonajha. — V Italiji je splošno razpoloženje za vojsko s Turčijo. Listi pišejo večinoma za vojsko. Vpoklicanih je pod orožje mnogo rezervnih častnikov in moštva.

Dne 26. septembra: Cesar je sprejel danes ministrskega predsednika Gauča in se je razgovarjal z njim o pripravah za zasedanje državnega zbora in o draginjskih razmerah. Nato je bil sprejet od cesarja skupni finančni minister Burian. — Nižjeavstrijski deželni zbor je razpravljal o zadevi znižanja prevoznih cen za živino, o možitvi učitelje in o predlogi, naj se proglasi nemščina kot edini učni jezik na nižjeavstrijskih šolah. — Staročeska stranka na Češkem se bo razdružila. En del se bo priključil Mladočehom, drugi del pa katoliški stranki. — Nemška vlada je prišla večinomavsem predlogom Francije glede maroške zadeve. — Italija se oborožuje dalje.

Razne novice.

* **Našim naročnikom.** S 1. oktobrom se začne zadnje četrletje za plačevanje naročnine in za novo naročbo. Vabimo vse one naše somišljenike, ki še niso naročeni na naš list, da si ga takoj naroče. Naročnina znaša od 1. oktobra do konca leta samo 1 K. „Slov. Gospodar“ se tiska sedaj v 10.000 izvodih, kar pomeni, da je zadnje leto krog naših naročnikov se nepričakovano zvišal. Vendar je še mnogo takih, ki bi si „Slov. Gospodarja“ lahko naročili; pogrešamo pa naš list še tudi v mnogih gostilnah in trgovinah. Somišljeniki, agitirajte za nove naročnike! Ponovno prosimo tudi vse one naročnike, ki še dolgujejo naročnino, da nam jo v kratkem pošljejo.

* **Njih ekscelence,** knez in škof g. dr. Mihael Napotnik, bodo v nedeljo, dne 8. oktobra v Šmarju pri Jelšah blagoslovili lepo popravljene kapelice križnega pota na sloveči božji poti proti sv. Roku. Prijatelji sv. Roka in pobožni slovenski romarji ste povabljeni k lepi slovesnosti.

* **Novo šolsko leto** v kn. šk. bogoslovnici v Mariboru se začne dne 2. oktobra popoldne z duh. vajami.

* **Na znanje.** „Gospodarske Novice“ št. 19, kot priloga „Slov. Gospodarju“ št. 41, je državni pravdnik radi nekega članka zaplenil. Da se nam izdaja „Slov. Gospodarja“ ni preveč zakasnila, so „Gosp. Novice“ to pot izostale. Cenj. naročnikom naznanjamo, da bodo prihodnje „Gosp. Novice“ izšle še-le 5. oktobra in sicer v podvojeni izdaji, 19. in 20. številka skupno.

* **„Straža“** — zaplenjena. Državno pravdnništvo je zaplenilo ponedeljkovo „Stražo“ radi članka o razmerah na spodnještajerskih sodiščih.

* **Kdo uprizarja** po mestih nemire proti „draginji“? Ne delavci, ne obrtniki ali drugi nižji stanovalci sami, ampak socialdemokratski židovski voditelji, ki žive na račun svojih delavskih somišljenikov, lepše in imenitnejše kot bogati tovarnarji in milijonarji. To je dejstvo, proti kateremu socialni demokratje ne morejo ugovarjati. Hujškarija o draginji je samo pesek, ki ga mečejo delavskim množicam v oči rejeni voditelji socialne demokracije. Namesto, da bi se bojevali proti velikim špekulantom in prekupecem, ki izmozgavajo ljudstvo, pa hujškajo svoje zaslepljene pristaše proti kmečkemu ljudstvu, ki se bojuje z vsemi silami za svoj obstanek. Da bi socialdemokratski voditelji nastopili proti tovarnarjem, prekupecem in kartelom, ki dražijo dan za dnevom kmečke potrebščine, železo, petrolej, milo, platno itd., o tem jim ne pride na misel. Resnica je, da nemire proti „draginji“ uprizarjajo najbolj tisti, ki draginje sploh ne čutijo. To je njih „kšeft“.

* **Nemškutarji** so se v sedanjem draginjskem boju postavili proti kmetu in na stran meščanov. Tudi oni ne vidijo druge draginje, nego draginjo mesa, in pričakujejo boljše čase samo od srbskega in argentinskega mesa. Zato se tudi „Stajere“ jezi, da se ni sklical takoj državni zbor, ko so to socialni demokratje zahtevali. Da pri tem mahne tudi pri naših

kmečkih poslancih, ki kljub vsem napadom v teh draginjskih časih stojijo zvesto ob strani kmečkega prebivalstva, je samoumevno. Posebno si privoščijo dr. Korošca ter pravi o njem, da se je na Dunaju pred ministrskim predsednikom Gaučem izrekel proti temu, da se skliče državni zbor. To je laž, kakoršno si lahko izmislilo le popolnoma pokvarjeni ljudje. Celo nemški listi si niso upali tako lagati in so poročali, da se je dr. Korošec izrekel proti prenatrženemu sklicanju državnega zbora, kar bi bilo ugodno samo za socialdemokratske agitacije, a bi draginji prav nič ne opomoglo. Kakor dr. Korošec, tako so se izrekli tudi zastopniki čeških in nemških kmečkih strank za zasedanje začetkom oktobra, ne pa za takojšnjo zasedanje. V smislu „Stajere“ izvajaj pa so govorili socialni demokratje in liberalni Nemci. Laž je tudi, da se dr. Korošec zdravi po toplicah in hodi po korzi, ker je lahko vsakdo nedeljo za nedeljo zasledoval njegovo organizatorično delovanje po Spodnjem Stajeru. „Stajere“ se najraje bavi z rečmi, ki so mu bolj znane, n. pr. kako si polni Ornig svoje žepe in koliko časa se on vsako leto zabava po toplicah.

* **Komedianti** okoli „Stajerca“ strašno kričijo, ker zopet ne bo Štajerskega deželnega zbora, in pred očesom državnega pravdnika pretijo, da bodo poslali naše voditelje čez štajerske gore, da jih ne bo nikdar več opaziti. To je višek nemškutarskega hinavstva. V Gradu nemški in nemškutarski voditelji nečesto niti prijaviti v regulacijo Drave, doma pa zmerjajo njih hlapeci slovenske poslance, ki se potegujejo za gospodarske zahteve spodnještajerskih volilcev. Pribito ostane za vse večne čase, da stranka, v kateri sedi Ornig, ni hotela dovoliti regulacije Drave, in da je torej le pesek v oči ljudstva, ako kvasi „Stajere“, da je kriva obstrukcija, da se to in ono ne stori. Nemci in nemškutarji so tega krivi. Ako bi tekla Drava po nemških tleh, bi bila že regulirana!

* **Med Nemci** v Gradu je prišlo do hudega spora. Poslanec Wastian je odstopil kot državni poslanec graškega mesta. Sedaj se tepeta za ta mandat Dunajčan dr. Weidenhoffer in graški občinski svetnik dr. Gargitter.

* **V avstrijskem državnem zboru** je skupno 280 kmečkih poslancev, ki zastopajo takozvane agrarne zahteve. Med Jugoslavi jili je 34, med Čehi 45, med Poljaki 48, med Rusini 29, med nemškimi krščanskimi socialci 68, med nemškimi nacionalci 39, med Vsenemci 2, med Italijani 10 in med Rumuni 5. Slovani so glede kmečke struje močnejše zastopani kot vsi drugi avstrijski narodi.

* **Slovenecem**, ki bodo obiskali jesenski sejem v Gradu, priporočamo, da se poslužijo gostilne „Zum Andreas Hoffer“, ki se nahaja v Prokopigasse 12. V tej hiši imatudi kat. slov. izobraževalno društvo „Kres“ svoje prostore. V gostilni so na razpolago tudi prenočišča.

* **Koroški Slovenci** zmagujejo. Ni dolgo tega, kar so pri občinskih volitvah v občini Vernberg pri Beljaku sijajno zmagali Slovenci. Dne 14. t. m. so Slovenci pri občinski volitvi v Dobrlivasi zmagali v III. razredu z 92 glasovi proti 15 posilinskim, v II. razredu pa je dosegla slovenska stranka znatno manjšino. V Prevaljah so se vršile volitve dne 15. septembra. Prodrli so večinoma zavedni slovenski možje. Posnemajmo vrle koroške brate pri občinskih volitvah!

* **Slovenskim trgovcem** in obrtnikom. Več prekmurskih slovenskih fantov, premožnih in poštenih starišev, bi rado vstopilo v uk pri štajerskih slovenskih obrtnikih in trgovcih. Dotični, ki želijo sprejeti te učence, naj to javijo našemu upravništvu.

* **Družba sv. Mohorja** v Celovcu šteje za letos 84.855 udov. Vsi ti prejmejo letos naslednji književni dar: 1. Molitvenik za šolsko mladino. 2. Koledar za leto 1912. 3. Deseti brat. 4. Mladim srcem. 5. Na Jutrovem. 6. Zgodbe sv. Pisma, 17. zvezek. V zabeno ali v doplačilo — kakor si je kdo pri vpisovanju želel — se še doda: 7. Troje povesti. Z razpošiljanjem smo pričeli ravnokar. Potrudili se bomo, da častiti udje dobijo knjige najprej kot mogoče. Red za letošnje razpošiljanje je sledeči: 1. Amerika, Afrika, Azija. 2. Krška škofija. 3. Razni kraji. 4. Tržaško-koprska škofija. 5. Lavantinska škofija. 6. Ljubljanska škofija. 7. Goriška nadškofija. Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo avizo, pošljejo po nje na železniško postajo, da ne boče sitnih reklamacij, ki povzročujejo družbi samo zamudo in nepotrebne stroške. Ob enem vsem častitim gospodom poverjenikom, ki prejmejo po železnici po več kot eno balo, uljudno naznanimo, da se nahaja zapisnik udov vedno v oni bali, ki ima najnižjo številko. Stroške, katere so imeli gospodje poverjeniki za odposlatev denarja in pa prejem knjig, morajo jim posamezni udje povrniti. In one gospode poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbini tiskarni, prosimo, naj čim preje pošljejo po nje, da nam zavoji ne zastavljajo prepotrebne prostora. — Odbor.

* **Novi vojaške čete** v Bosni in Hercegovini. Nova brambna postava za Bosno in Hercegovino določa zvišanje dosedanjega števila novincev ter se isto porabi deloma za osnutje čet deželnih strelcev na konjih, slično onim na Tirolskem in v Dalmaciji.

* **Neposredni davki.** Tekom IV. četrletja 1911 postanejo neposredni davki na Štajerskem plačni v naslednjih obrokih: I. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemninski davek ter 50stotni davek od najemnine onih poslopj, ki so prosta hišno-najemninskega davka, in sicer: 10. mesečni obrok dne 31. oktobra 1911; 11. mesečni obrok dne 30. novembra 1911; 12.

mesečni obrok dne 31. decembra 1911. — II. Občna pridobnina in pridobnina podjetij, podvrženih javnemu dajanju računov: IV. četrletni obrok dne 1. oktobra 1911. — III. Rentnina in osebna dohodnina, v kolikor se ti davki ne pobirajo na račun državne blaginje potom odbitka po osebah oziroma blaginjah, ki izplačujejo davku podvržene prejemke, in sicer 2. polletni obrok dne 1. decembra 1911.

* **Katoliški učitelji** v Nemčiji so res vzor pravih ljudskih učiteljev. Sodelujejo pri mladeniških, ljudskih in stanovskih društvih, predavajo o njih, vodijo razne poučne, socialne tečaje, telovadbo mladine itd. Zategadelj pa vživa katoliški učitelj v Nemčiji tudi velik ugled pri katoliškem ljudstvu. Ljudstvo jih spoštuje, ker so res pravi prijatelji ljudstva in ne igrajo vloge političnih hujškateljev, kakor se to dogaja drugod. Njih organizacija pa je tudi vedno močnejša. Leta 1890 je imela Katoliška učiteljska zveza v Nemčiji samo 649 članov; v naslednjem desetletju je naraslo število na 9664, v zadnjem desetletju pa že na 18.662 članov. Katoliško ljudstvo ljubi take učitelje, ki žive z ljudstvom, čutijo z njim, pa narod tudi vzgajajo po naukih in načelih krščanstva.

Mariborski okraj.

m **Maribor.** Podružnica Slovenske Straže za Maribor in okolico prireja ob ponedeljkih zvečer družinske večere. Prvi tak večer se je vršil dne 18. septembra v gostilni g. Kirbiša v Viktringhofovi ulici; drugi pa dne 25. septembra pri Inkretu v Karčevini. Dne 2. oktobra se vrši družinski večer zopet pri Kirbišu. Zabava je na teh večerih prav izvrstna. Vabimo opetovano mariborske Slovence, da se udeležujejo teh prireditev v korist Slov. Straži.

m **Maribor.** V ponedeljek so stali pred mariborskimi porotniki 45letna Ana Rokavec, posestnica iz Grušove, njena 16letna hči Marija Rokavec ter 46letni Janez Ganser, viničar v Celestrini, obtoženi, da so hoteli dne 3. marca t. l. zastrupiti moža obtoženke, Jakoba Rokavec. Ganser je preskrbel strup, katerega sta Ana in Marija Rokavec zmešale možu, oz. očetu Jakobu v jed. Le slučaju se ima Rokavec zahvaliti, da je ostal pri življenju. Porotniki so vprašanje, če je A. Rokavec kriva poskušenege umora svojega moža, potrdili; sodišče jo je obsodilo na 6 let težke ječe s postom. Janez Ganser pa je dobil 3 leta težke ječe. Hči Marija, pa, ker je mati preklela njeno skrivnjenje, je bila oproščena. — V torek, dne 26. septembra je bil obsojen 34letni posestnik Jožef Topolovec iz Gradiša radi prekoračenega silobrana na 6 mesecev težke ječe, ker je izbil Andreju Vidoviču z bičem oko; soobtoženi Franc Topolovec je bil radi krivega pričevanja obsojen na dva meseca težke ječe.

m **Maribor.** Mlado življenje ugasnilo. Dne 25. t. m. je v Počehovi pri Mariboru po dolgi bolezni mirno v Gospodu zaspal gimnazijec VI. razreda, Alojzij Majcen. Zdrav bi s tekočim šolskim letom dovršil gimnazijo, toda Vsemogočni je določil drugače; namen življenja mu je dal izpolniti v zorni mladosti, in mladi Lojzek ga je brez strahu, zroč smrti v oči, izpolnil kakor junak. Zato pa mati, dasi vdova, naj ne žaluje, marveč bodi ponosna, da je rodila junaka večne domovine. Pogreb je bil večeraj, dne 27. septembra.

m **St. III** v Slov. gor. V bolnišnici usmiljenih bratov v Gradu je umrl dne 20. septembra tukajšnji posestnik in odbornik šentilske občine, g. Jožef Kaudela. Rajni je bil eden tistih redkih Nemcev, ki Slovenecem ni odrekal njihovih pravic. Pri zadnjih občinskih volitvah je volil v II. razredu 2 Slovenca in 2 Nemca. V občinskem odboru je glasoval večkrat s Slovenci. Rajnega so prepeljali v Baden pri Dunaju.

m **St. III** v Slov. gor. Naša mladina se pripravlja na narodno veselico, ki se bo vršila v nedeljo, dne 22. oktobra v Slov. Domu. Na vspredu bo igra, šaljiva trgatav in še več drugega. Mariborčani, sosede in domačini, pridite! — Südmarka je torej vendar odpustila organizatorja naseljenecv, Fraiža, ki se je izdajal v javnosti za veleposestnika. Na njegovo mesto je imenovan potovalni učitelj Hoyer. Le bodimo pazno na straži!

m **Sv. Lenart** v Slov. gor. Pred par dnevi sem se vračal od Sv. Trojice čez Porčič v St. Lenart. Ko pridem čez most na Velki, bi mi kmalu postalo slabo vsled ogromnega smrada, ki je izviral iz enega kupca tik ob okrajni cesti. Po dolgem povpraševanju sem izvedel, da vozi in spravlja na ta kup nek Šentlenarčan čreva in druge odpadke od kur, kar povzroča okuženje zraka daleč na okrog. Čudno, da oblasti tega ne vidijo, saj je vendar ta „kurji britol“ naravnost ognjišče za razne bolezni itd. Kaj poreče k temu tržki občinski urad? Tudi okrajni odbor bi naj kaj enakega prepovedal, zlasti, ker se nahaja dotični kup ravno na sredi med vožno cesto in pešpotjo. Upamo, da bo ta sramotni pečat našega trga v kratkem odstranjen.

m **Sv. Lenart** v Slov. gor. Nemška dobrodružnost. Tukajšnja posestnica vdova Kristina Paul je dolgovala dvema tržanom skupen znesek 140 K, a ker jima ni ob določen uri plačala, sta ji zarubila vse svinje in še nekatere druge premičnine. In zakaj? Zato, ker ni hotela enemu od teh dveh prodati svojega posestva. Čudno, poprej je dobila vselej od Südmarke posojila, kolikor ga je le hotela, še vsiljevali so ji ga, a sedaj, ko bi ji bilo res treba pomagati, in ko bi se ji zamoglo z malenkostjo pomoči, sedaj je niso hoteli več poznati. To je pač najboljši dokaz, koliko smemo verjeti našim posilincem. Zali-

bog, da še vedno nekateri naših posestnikov verujejo tem šentlenartskim prijateljem.

m Fram. Framski mladeniči in možje! Ali ste slišali v nedeljo to vpitje, trobentanje in ropotanje? Ali ste slišali „hail“-klice fajerberkerjev? Ali niste spoznali, kaj cela reč pomeni? Slovenski možje in mladeniči, ali si boste že skoro ustanovili slovensko požarno brambo v slovenskem Framu? In vi framski mladeniči in možje, ki ste udje požarne brambe, pokazite, da ste Slovenci, pokazite svoj narodni ponos, pa bo bramba slovenska, in videli boste, v kratkem času bo štela požarna bramba nad 50 najboljših mož in mladeničev, in nikdo nas ne bo več izzival s pruskim hajlanjem.

m Sv. Trojica v Slov. gor. „Grazer Tagblatt“ od 23. septembra prinaša sledeči dopis, ki ga priobčimo v prevodu: „Od Sv. Trojice v Slov. gor. nam pišejo: Zadnji ponedeljek pozno zvečer je zopet gorelo v največji bližini Golobovih posestev. To je zdaj že tretjič letos, in vsakokrat je sum požigalnja le preveč opravičen. Posebno čudno je, da so se vršili ti požari dne 18. marca, 18. aprila in 18. sept. Če pomislimo, da se prišteva Golobova družina med vrle vzdrževalce nemstva pri Sv. Trojici, potem lahko slutimo, kje bi trebalo iskati lokave požigalce. K sreči se je mogla v tem slučaju vsaka večja nevarnost zabraniti.“ Dopisnik nemško-nacionalnega glasila namigava, kakor da bi bili Slovenci požigalci. Proti temu sumničenju se mi odločno zavarujemo. Našega slovenskega ljudstva se ne sme na tak nizkoten način žaliti. Mi smo pošteno ljudstvo in se od posilnimcev ne damo žaliti.

m Sv. Rupert v Slov. gor. Žalostna usoda je zadela kmečko hišo Franca Goznika v Rogoznici, žena je na porodu, najstarejša hčerka po komaj 10dnevni boleznici gleda v smrt. Novorojeno dete so kot Lizo krščevali ob 10. uri dopoldne, dne 25. t. m. v farni cerkvi, doma pa je ravno ob istem času umirala 16letna sestra Micika. Kdo naj popiše to žalost? Dobri krščanski hiši naše globoko sožalje!

m Sv. Benedikt v Slov. gor. V nedeljo, 1. oktobra po večernicah bomo imeli pri nas shod v gostilni „Pri pošti“. Govoril dr. in dež. poslanec Ivan Roškar. Možje in mladeniči, vsi na shod!

Ptujski okraj.

p Ptujske novice. Krčevinsko Bralno društvo je priredilo v nedeljo, dne 24. septembra v ptujskem Narodnem Domu zabavni večer, pri katerem se je tudi predstavljala narodna igra „Domen“. Ta velika igra v petih dejanjih zahteva vsestranske sigurnosti, in reči moramo, da je krčevinsko Bralno društvo lahko ponosno na svoje igralce, oziroma igralke! Splošno so vsi dobro lagali, a posebno priznanje pač zasluži Domen (g. tajnik Kranjc), sin zasebnice Mete (Horvat), katerega na vso moč preganja in sovraži graščak Sova. Jurčeva Anka ostane zvesta Domenu v vseh stiskah; mojster cele igre pa je bil berač Urh (g. organist Sentjuri); vidi se mu, da je starigralec, ki se zna popolnoma uglobiti v svojo vlogo. Prostor na dvorana je bila natlačena polna domačinov, pa tudi tujcev; posebno pa so se odlikovali vrli Sentjurčani (Ščavnic), ki so pod svojim vodjem g. organistom zapeli več krasnih in umetnih pesmi! V spodnjih prostorih je bila prosta zabava, govoril je urednik g. Kemperle in več drugih, ki so se zlasti spominjali k vojakom odhajajočega g. tajnika Kranjca, kateri je ves čas požrtvovalno deloval za dobro stvar. Bog ga ohrani čvrstega, in zdravega tudi v vojaški suknji! — Letošnji vinski mošt bo izborne kakovosti; dal Bog, da bi se izvršila trgatav ob ugodnem vremenu.

p Vurberg. Tukajšnjim posilinemško-liberalnim gospodom je Kmečka zveza trn v peti. Posebno pa že nekaj časa sem kaj radi napadajo našega, od vseh faranov ljubljene g. župnika. Tako najdemo zopet v zadnji številki „Nar. Lista“ dopis iz Vurberga, v katerem so gotovi gospodje g. župnika zopet nesramno napadli. Povod k temu pa je to: Tukajšnji liberalci so napravili neko nedeljo v gostilni g. Goloba veselico. Akoravno je pa tem gospodom list „Slovenski Gospodar“ po njihovem mnenju najmanj vreden, so pa vendar dali za to veselico tiskati v njem vabilo, misleč, sedaj pa bodo gotovo prišli vsi „klerikalci“ na zabavo. Ker se pa naše ljudstvo kljub vsem vabilom ni udeležilo veselice, zvrčajo zdaj vso krivdo na g. župnika, češ, g. župnik in drugi okoli farovža so vsega krivi. Zakaj: Ker so to nedeljo kakor vsako leto, šli k sosednji župniji na cerkveni shod, in niso imeli doma popoldanskega opravila, zategadelj tako mali obisk. Gospodje, bodi vam povedano, da na to nedeljo ni bilo nikoli popoldne doma opravila, in tudi letos niso vprašali gotovih liberalcev, ker teh navadno pri blagoslovu ni. Ker je bil čisti dobiček namenjen za šolsko kuhinjo, očita g. župniku, da nimajo srca do otrok in starišev. Ali ni to grdo obrekovanje, katero mi vurberški župljani kljub temu, da se gg. duhovniki ne pustijo zagovarjati, najostreje obsojamo, ker je bil že marsikateri faran priča njihovi darežljivosti. Da je bila udeležba tako slaba, ste si pa krivi gotovo sami, ker se tako obnašate proti našemu kmečkemu ljudstvu. Bodi vam tudi povedano, da se ljudstvo ne ogiba gostilne na župnikovo zapoved, ampak zato, ker se obklada iz gostilne ljudstvo večkrat z raznimi priimki. Sedaj pa konec besedi. — Več župljanov.

p Vurberg. V zadnji številki „Nar. Lista“ me nek dopisnik dolži, da sem jaz poročal v „Slov. Gospodarja“ o zadnji veselici pri Golobu. Kaj li mislite, da le jaz in g. župnik piševa dopise v „Slov. Gospodarja“? Saj imamo na Vurbergu veliko izobraženih

mladeničev in značajnih mož, ki znajo tudi pokrtati liberalce, kadar je treba. Potem piše dalje, da sem prišel vohunit na veselico in da nisem plačal vstopnine. To je nesramna laž! Jaz imam dve priči, ki sta bili z menoj, da sem plačal vstopnino, brez da bi me moral kdo opomniti. Zahvaljujem se tudi tistemu gospodu liberalcu, ki mi je poslal „Nar. List“, ker naj drugič teh par vinarjev podari v ubogo šolsko drugače bi ne izvedel te novice. Svetujem mu pa, da kuhinjo, ker jaz ne potrebujem tega lista. — Anton Fanecl, organist.

p Majšperger. Žalost za žalostjo obiskuje letos našo župnijo. Ni še preteklo pet tednov, odkar smo z veliko žalostjo gledali v grob za rajnim cerkvenim ključarjem Simonom Mesaričem, ki je umrl v najlepši moški dobi. In dne 21. septembra smo pokopali na ormoškem pokopališču preč. g. kaplana Simona Petek. Malo bolni gospod se je podal dne 4. septembra v varaždinske toplice, a že dne 8. septembra se je mislil odpeljati naravnost iz toplice v Gradec v bolnišnico. Toda bolezen se je tako naglo shujšala, da je moral že v Ormožu izstopiti in se tamkaj podati v bolnišnico. Dne 19. septembra prehitela je gospoda smrt; previden s sv. zakramenti je zjutraj ob 4. uri mirno v Gospodu zaspal. Po smrti ključarja Mesariča je rajni g. kaplan zelo žaloval. In kratko pred zadnjo uro je vzdihnil g. kaplan: Oh, ubogi Majšperžani! Iz teh besed se razume, kako nas je ljul! vsacega posebej in vse skupaj. Ljubili smo pa tudi mi gospoda kaplana in nikoli nam ne pride iz spomina. Zategadelj se nas je podalo, ne vedoč drug za drugega, čez 30 mož in žen iz majšperške in sosednje gorske župnije dne 21. septembra v Ormož, kjer bi nam imeli pokopati ob 11. uri dopoldne istega, kateri nam je bil tako ljubezniv in malone 4 leta delil z nami žalost in veselje. Pogreb je bil preložen na 3. uro popoldne. Udeležilo se ga je lepo število ljudstva, sorodnikov, prijateljev in znancev od vseh krajev. Črez 30 sobratov-duhovnikov, med njimi preč. g. dekan in mestni župnik slovenjebistriški, kateri so sprejeli vodili ter v kratkih, a jedrnatih besedah orisali življenje rajnega gospoda. S solznimi očmi nesli so rajnega majšperški farani v z venci okinčani rakvi v mestno cerkev in potem na pokopališče, kjer se nismo mogli vzdržati joka pri besedah preč. g. dekana, ko so nam znovič omenili mirni značaj pokojnika. Zbrani učitelji in duhovniki so zapeli dve nagrobnici. Hvala vsem! Rodil se je rajni gospod dne 19. oktobra 1876 pri Sv. Marjeti niže Ptuj, v mašnika je bil posvečen dne 25. julija 1903. Kaplanoval je pri Sv. Rupertu nad Laškim, pri Mali Nedelji in dozdej v Majšpergu. Povsod si je pridobil srca župljanov kakor tudi otrok. Zato ga je vse rado imelo. Naj počiva rajni gospod v miru v domači zemlji!

p Velika Nedelja. Igra „Repoštev“, ki jo je priredila Mladeniška zveza dne 24. t. m. po večernicah, je prav krasno uspela. Vsi igralci so rešili prav dobro svoje vloge, a vendar moramo še posebej omeniti tovariša Škofa, ki je kot bukovez s svojim šaljim nastopom izzval preobilo smeha. Igra je prinesla tudi prav lep prispevek za mladeniško zastavo.

p Hardek. Zadnja dva tedna je bilo živahno v naši občini; bile so namreč volitve občinskih odborikov in župana. Nobeden se ni nadjal, da bi tako izpadle, kakor so. Poslušajte! Vodja štajercijanske stranke se je zbral s svojim krdelom v gostilni gosp. Bauerja v Ormožu. Povabil je tudi več kmetov, da bi mi tako plesali, kakor bi on trobental. Toda hvala Bogu, ni jih dosti dobil. Katere pa je dobil, pa jim je bilo tudi žal, ker nobeden ni postal odbornik. Izvoljen je bil ta vodja za odbornika, da se lahko prepriča o občinskih računih. Volili so ga tudi naši možje. On pa je takoj mislil, da bo njegova stranka županila in nas tako odtujila naši materi Sloveniji in nato tudi veri. Delal je na vse pretege. Toda, kakšen je bil izid teh volilnih bojev in naporov? G. vodji je gotovo slabo postalo, ko je izvedel za končni izid. Naš katoliško-narodni kandidat, g. France Hanželič, je dobil 9 glasov, a nasprotnik pa le — 2. Povesili so štajercijanci glave ter se tiho pobrali iz volišča. Upamo, da bo novi župan zanaprej marljivo deloval za blagostanje občine ter za katoliško-narodne Slovence. Za prvega svetovalca je bil izvoljen g. Ivan Kirič, posestnik v Pavlovcih.

p Pavlovci pri Ormožu. Veste kaj je novega? Ormož in Ptuj bomo zvezali s peškim brzojavom, ki bo iz Ptuja v Ormož potreboval gotovo manj časa kot 1 dan. Prej bo prišel kot tristo brzojavov po žici. Kaj ne? Poslal sem dne 18. septembra ob ½2. uri popoldne brzojav iz Ptuja v Pavlovce pri Ormožu, in čujte čudo, brzojav je komaj ves utrujen prisopihal dne 19. septembra v Pavlovce. Torej je rabil cel popoldan in celo noč. Oh, zakaj se je tako mučil. Saj ni bila sila. Ne smemo tudi zameriti, ker je dva dni prej malo deževalo in pot menda ni bila lepa. Kaj takega se je že večkrat pripetilo. Opozorjamo na to višje poštne oblasti, da se zanimajo za hitrost odposlanih brzojavov.

p Vurberg pri Ptuj. V nedeljo dne 1. oktobra priredi tukaj po sv. maši Slovenska kmečka zveza politični shod. Govorit pride naš deželni poslanec dr. Korošec in drugi. Volilci pridite v obilnem številu.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Vinska letina bo letos v Ljutomerskih, ormoških in južnem delu Slov. goric zelo izvrstna. Posamezni vinogradniki trdijo, da bodo pridelali več vina kot leta 1908, sladko pa bo bolj kot ono iz l. 1890. Mošt bo gotovo imel 22 do 26% sladkorja. Pa je letos grozdje tudi lepo zdravo, kakor že najstarej-

ši ljudje ne pomnijo. Muškatelec, rizling, žlahtnina, rulandec in druge žlahtne vrste se ti svetijo tako mi-kavno, da moraš nehotе poskusiti jagodo. Bolj žalostno je v tistih delih ljutomerskih goric, kjer je neusmiljena toča pobila vinograde. Drago pa bo tudi letošnje vino, ko že dolgo ni bilo tako. Kupei se že tudi pridno oglašajo. Pretečeni teden je prišlo iz Grada in Gornjega Štajerskega cela truma prekupeev, ki pa niso mnogo opravili, ker so naši vinorejci že opozorjeni, da bodo cene letošnji kapljici lepše, kot nam pravijo ti mešetarji. Gospod urednik! Podlistek v zadnjem „Slov. Gospodarju“, v katerem pišete o vinskih letinah v 18. in 19. stoletju, nas je zelo zanimal. Vsaki je rad čital, kaka vina so bila v pretečeni dobi.

l Iz gornjeradgonskega okraja. Nesramnost liberalcev je dan za dnevom večja. V „Slov. Narodu“ napada nek „Radinski“ vaš list, ker je priobčil neke dopise o volitvah v naš okrajni zastop in ostro prijel posilinemce. Slovenci gornjeradgonskega okraja znamo, da smo postopali Slovenci obeh strank složno, zakaj pa sedaj to napadanje? Ko bi bili Slovenci zopet popolnoma zmagali, gotovo bi si pristaši „Slov. Naroda“ in „Sloge“ lastili zmago. Naši pristaši so storili pri agitaciji svoje, to nam ne more nihče oporekati.

l Negova. Naš deželni in državni poslanec g. Ivan Roškar priredi v nedeljo, dne 1. oktobra po rani maši pri nas na prostoru pred cerkvijo politični shod. Pridite vsi Negovčani in sosedje poslušat svojega poslanca.

Slovenjgraški okraj.

s Slov. Gradec. Stariši, vaša dolžnost je, da pošiljate otroke v okoliško šolo. Žalostno je pač opazovati, da so nekateri okoličani tako nespametni in silijo svoje otroke v nemško šolo. Slovenska šola je od nekdaj na dobrem glasu; učiteljstvo je pridno kot malokje. Brez skrbi jim lahko zaupate svoje otroke. Okoličani, vi vzdržujete svojo šolo, donosite veliko žrtve za njo, morate pa imeti tudi toliko zaupanja v njo, da le tu sem pošiljate svojo dečo! Nikdo se naj ne izgovarja s praznimi besedami; če mu ni kaj po volji v slovenski šoli, naj se pritoži pri g. ravnatelju šole ali krajnem šolskem svetu, ne pa da bi kar meni tebi nič ne pošiljal svojih otrok v okoliško šolo. Mestna šola nas nič ne briga; okoličani smemo biti ponosni, da imamo svojo izvrstno šolo. — Okoliški kmet.

s Velenje. Nepričakovano lepo se je obnesla veselica, ki jo je priredila v nedeljo, dne 24. t. m. Dekliška zveza v Društvenem Domu. Udeležba je bila kljub slabemu vremenu velika. Skoroda vse sosednje župnije so bile zastopane v velikem številu. Dekleta so prav lepo uprizarjala žaloigro „Vestalka“. Vse se je čudilo lepemu in korajžnemu nastopu naših kmečkih deklet. Med posameznimi dejanji so nas prijetno zabavali vrli škalski tamburaši z lepim ubranim tamburanjem. Hvala jim! Prav mično so pele male deklice pesem: „Slovenka sem“ in „Liepa naša domovina“. Prihitel je na veselico tudi moški pevski zbor iz St. Jurija ob juž. žel., ki je zapel par lepih domoljubnih pesmi. Vsa čast tem požrtvovalnim mladeničem! Vsa ta prireditel je pa dobila neko posebno svečanost in slovesen zaključek, ko je ob koncu igre povabil g. župana na oder vse pričujoče občinske svetovalce in odbornike ter je vpričo teh in vseh gostov izročil vlč. g. župniku lepo diplomu častnega občanstva občine Velenje. Mrak je že nastopal, ko smo odhajali zadovoljni vsaki na svoj dom z željo, da bi se nam zopet kmalu priredilo v Društvenem Domu kaj enakega.

s Kavče pri Velenju. Na nekem tukajšnjem vr-tu smo opazili cvetočo jablan, ki pa je že skoraj brez listja. Drevo je popolnoma v snežnobelem oblaku.

s Zavodnje. Naša liberalna gospoda je začela zopet uganjati svojo staro zaplotno politiko. S skrivnimi neosnovanimi ovadbami na oblasti skuša škodovati osebam, ki nečje plesati po njihovi liberalni godbi, posebno pa skuša ugonobiti našo trgovino. Gospoda! Prej bi bili opustili prirejanje liberalne shode, vabiti na nje vse najslavite liberalce celega okraja in uganjati liberalno, proticerkveno politiko, pa bi bila mirna Bosna. Nam kmetom je nova trgovina v veliko korist, ker imamo v njej nekako pomoč, ki nas varuje pred pretiranimi cenami, izkoriščanjem in šikaniranjem. Povejmo pa, da smo toliko ponosni in samostojni, da nam ne bo gospodovala ljubenska žlahta, ki se je po naši dobroti lepo vsedla v naš kraj, če je tudi še tako tesno zvezana s celjsko žlahto. Taki ljudje naj bi nas v zahvalo sedaj zasramovali in strahovali! Je pač prava „smola“ na vseh koncih in krajih; kdor pa za smolo prime, se osmoli.

s St. Vid v Zavodnjem. Našega župana Števlina v Topolščici javno vprašamo: Zakaj so opravila v St. Vidu „nepotrebni stroški“? kakor ste se blagovolili izraziti ob neki, za nas važni priliki, za kar imamo priče, če bi bili vi na to že pozabili. Naše največje veselje je, kadar imamo v nedeljo opravilo pri naši sloveči podružnici, katero smo si z velikim trudom povečali in olepšali. Ako pa vi o tem drugače sodite, pa vemo iz tega, kam pes tace moli. Sploh pa vas opravila pri naši podružnici nikoli niti vinarja ne stanejo. — Sentvidčani, sledi več podpisov.

s Marenberg. Posilinemci pač hitro vse pozabijo, če je treba varovati svoje pristaše. Mi se še dobro spominjamo, kako je zavrelo pri nas, ko je bila znana pravda, v katero je bil zapleten davčni kontrolor Drobnitsch. Mislili smo, da ne bodo radi občevali purgarji z njim. Pa kaj še! Drobnitsch je še vedno „obman“ Südmarke. Privoščimo ga jim tako dolgo, dokler ostane še v Marenbergu.

Konjiški okraj.

k **Konjice.** Kmečka hranišnica in posojilnica zelo lepo napreduje. Ko se je ustanovila, so ji naši nasprotniki prerokovali, da ne bo dolgo živeła, a sedaj pa tak lep napredek. Saj pa Kmečka posojilnica tudi zasluži zaupanje ljudstva. V načelstvu in nadzorstvu so najbolj ugledni možje celega okraja, ki delujejo zastonj in vzorno. Kmetje, če imate odveč denarja, le poslužujte se lastnega zavoda, če pa rabite posojilo, vam Kmečka posojilnica rada ustreže.

k **Konjice.** Naše konjiške „Nemce“ razburja novica, da je gospod Ignacij Ozvatič kupil od gospodičen Boruker hišo v konjiškem trgu. V nemških listih jadikujejo, da je zopet en del nemške posesti prešlo v slovenske roke.

k **Zreče.** Hudo je za nas živinorejce, ko so živinski sejmi zaprti, da ne moremo prodati živine. V naših krajih je živina zdrava, a trpeti pa moramo z onimi vred, kjer je okužena. Naj bi se tistim prekupcem, ki navedno zanesejo živinsko kugo v naše kraje, bolj strogo stopilo na prste. — Naša mladina se pridno giblje. V nedeljo, dne 15. oktobra si ustanovi mladeniško in deklško zvezo. Govorit pride č. g. dr. Hohnjec iz Maribora.

k **Vitanja.** V nedeljo, dne 1. oktobra po prvem cerkvenem opravilu, bo v prostorih kmečke posojilnice (v stari šoli) v Vitanju, imel g. poslanec Pišek shod. Može in mladeniči ste vabljeni, da se tega veličastnega shoda prav obilno udeležite. Razpravljale se bodo razne kmečko-gospodarske in delavske zadeve.

Celjski okraj.

c **Celje.** V znani zadevi dr. Kukovca se je vršila dne 19. septembra pred celjskim okrožnim sodiščem prizivna obravnava. Dr. Kukovec je bil, kakor znano, obsojen na teden dni zapora, ker se je po izpovedbi treh prič pečal na „glacijo“ z neko žensko. Sodišče je dr. Kukovčevemu prizivu ugodilo in ga oprostilo. Pri tej razpravi je imel dr. Kukovec tri priče, ki naj bi dokazale, da je bil on navedeni večer ves čas v njihovi družbi. Ta dokaz pa sodišče ni smatralo za doprinesešen, ampak je dr. Kukoveca oprostilo z utemeljevanjem, da bi pohujšanje ne bilo javno, ker bi se bilo vršilo proč od ceste. Vsa zadeva pride pred državni zbor.

Celje. Občinske volitve za okoliško občino se bodo vršile v času od 15. do 20. oktobra t. l. Celjski posilinenec bodo z vso silo naskočili 1. in 2. volilni razred.

c **Iz Savinjske doline.** Resna beseda. Naša lepa dolina ima črno piko, ki dolino pači, in to je nepotrebna šulferajnska šola na Polzeli. Nemška protestantska družnost nam jo je vsilila, a kratkovidni slovenski stariši jo podpirajo. Brez Slovencev bi se šola niti otvorila ne mogla. Nemei dobro vedo, da so sami v neznatnem številu, zato lovijo slovenske otroke — in v novjšem času so začeli sem naseljevati nemške otroke brez starišev, ki utegnejo biti enkrat še velika nadloga za poljsko občino. Značilno je to, da je človek, ki je bil duša temu ponemčevalnemu gibanju, protestant Voigt, obrnil Polzeli hrbet, pravijo, da je bil odpuščen. Seme, ki ga je zasejal, je žalibog ostalo. In sad?? Naj zadostuje samo, kar smo poizvedeli iz ust nekega očeta, ki je lani ves gorel za blaženo nemško šolo, ki se je pa po enem letu izkušnje izrazil: „To malo, kar je moj fant zna, je pozabil, priučil se pa ni nič.“ Da, ljubi oče, prav imaš! Kako se bo tvoj slovenski fant kaj prida naučil, ako ne sliši v šoli ne besedice v materinem jeziku? Kako bi pa ti zijał, ko bi tvoj predstojnik začel tobi ukazovati recimo v italijanščini, ki ti je čisto tuja? Ali si torej stariši, ki so potratili celo leto v dragem življenju svojega otroka, ne bodo po pravici delali težke vesti? Ali bodete matere privolile, da bo vaš ljubljeneec sedaj, ko se prične novo šolsko leto, stopil zopet v to mučilnico? Ali ni največja bedarija, iz 5. 6. razrednih šol, kakor jih imate v Braslovčah, na Polzeli, v St. Pavlu, pošiljati otroke v to zakotno enorazrednico? Ali ne veste, da imate sami odločevati o vaših otrocih, in da vam pod milim Bogom nikdo v tem oziru kaj ukazovati ne sme? Naznanite nam vsako osebo, katere bi vas hotela siliti ali vam groziti. Ne veste li, da je to kaznjivo? Pošiljajte svoje otroke v večrazredne domače šole, katere ste vi z velikimi stroški postavili, in kjer se bodo otroci na podlagi materinega jezika priučili zadosti nemščine, kolikor je dobro za vsakdanje življenje. Vi, slovenski učitelji, pa delajte složno v blagor naše slovenske mladine. Ako kedaj, je ravno sedaj najneugodnejši čas za razprtije. Pa skrbite, da bo naša katoliško-narodno ljudstvo imelo do vas popolno zaupanje ter delajte pri vaši „Narodni stranki“, kateri ste vi stebri, na to, da se ne bo bratila z nemčurji. Mi pristaši Kmečke zveze bomo skrbeli, kakor doslej, tako tudi zanaprej, da ne bo ne eden naših otrok pomagal množiti število odpadnikov.

c **Iz Savinjske doline.** Hmeljska kupčija je sedaj večinoma končana. Pridelovalci so skoro že ves hmelj prodali. Liberalni hmeljarski mešetarji se bodo letos zadovoljno zarili v svoje brloge čez zimo, saj jim bo dobiček, ki ga imajo od naprej kupljenega hmelja, dal skozi zimo lepo, udobno življenje. Vprašanje je, če bodo imeli druga leta prekupei tako bogato „žetev“.

c **Gornji Grad.** Na dan dne 23. septembra so bile razpisane volitve za tržko skupino v okrajni zastop Gornji Grad, a so bile brzojavno odgođene za nedoločen čas vsled nekega priziva trga Gornji Grad. Trgi volijo 11 zastopnikov, od katerih pripadajo na

Mozirje 2, Rečico 4, Ljubno 4 in Gornji Grad 1. S svojim edinim zastopnikom se je pa čutil trg Gornji Grad v svojih pravicah prikrajšan, in je vložil rekurz, kateremu se je načeloma tudi ustreglo. Ker igra pri odmeri zastopnikov na posamezne trge davčna moč veliko in edino vlogo, grečo umevno slični prizivi le na adreso pristojne oblasti, c. kr. okr. glavarstva v Celju, do katerega smo vsaj do zdaj imeli zaupanje, da na podlagi zadostnih podatkov zamore nepristransko računati in zna volitve postavno razpisati, da se izogne nepotrebnim posledicam. Veseli pojav je vendar, da se je v naši gornjegrajski tržki občini začelo jasniiti, a neumljivo je samo to, zakaj se gospodje že pri prejšnjih volilnih dobah niso za to pobrigali. Zdaj ko se bliža že 11. ura, ko bo treba dati račun od hiševanja, pa začnete streljati še-le s takimi kanoni. Ako že večje nesreče ne bo, ima naš nastop vendar tudi dobro stran, da bi se mi Gornjegrađani vsled objemov morskih pajkov, ki so se v okrajno blagajno kot nepremagljivi gospodari zapletli, na potapljačji barki vendar še nekaj časa zadrževali. — Tržan.

c **Gornji Grad.** Volitve v okrajni zastop Gornji Grad iz skupine veleposestva so izpadle, kakor se je pričakovalo. 5 savinjskih glasov je podleglo 6 nasprotnim, vsled česar so bili izvoljeni sledeči gospodje: Levár Tona, Levár Franc, Govek, Irman, Bak, Krajnc, Šarb in Drukar. Čestitamo dosedanjim gospodom v zastopu, ki so spravili okrajne finance skoraj do poloma z 70% okrajno doklado, ki je pač neprimerna in velikanskem dolgu okoli 300.000 K ter naj ne bodo Pirove zmage preveč veseli. Konec nazadovanju in zadolževanju se bliža, ker prihodnost bo pokazala, kaj premore zdrava gospodarska razsodnost.

Gornji Grad. Pri volitvi dne 22. septembra iz veleposestniške skupine okrajnega zastopa je prodrła dosedanja zadretska stranka proti savinjski, ki je še to pot podlegla. Izvoljeni so: z 11 glasovi Franc Šarb, dosedanji načelnik, in Jožef Krajnc, po domače Hudel; z 10 glasovi M. Zidarn, po domače Pok; z 6 glasovi J. Praznik, po domače Govek, A. Drukar, notar, Anton in Franc Sever; z 8 glasovi Franc Kolenc (Irman). Volilec je bilo 11, 5 naših. Glavna nositelja napredne ideje sta zmagala z 1 glasom večine, torej precej krepka odpoved čeprav manjšina proti liberalnemu gospodstvu, kateremu sta na pomoč hitela kmet Suhovršnik iz Noveštite in Bavčevkino poblastilo, ni bila organizirana. Nekdo se veliko trudi, da bi se občine vštimala za napredno idejo. Bomo videli! Iz trške skupine je volitev radi ugovora preložena.

c **Galicija.** Veselica našega Izobraževalnega društva dne 24. septembra, se je kljub slabemu vremenu dobro obnesla. Videli smo poleg obilnega števila domačinov tudi cenj. goste iz sosednjih župnij. Prvo igro „Prepričljiva sosed“, so mladeniči izborna rešili. Posebno nad vse pričakovanje lepo so dekleta, ki so danes nastopile prvokrat, izpeljale igro „Pri gospodi“. Igralke so se globoko uglobile v svoje vloge, kakor skrbna gospa „Svetlin“ (Neža Superger), tako njena hči „Tekla“ (Franciška Čokan). Veliko smeja je napravila huda kuharica „Tini“ (Alojzija Cvikl), kakor tudi priprosta služkinja „Mari“ (Franciška Pernovšek), vse je pa spravila in sprijaznila prijazna gospa nadzornica (Marija Kugler). Ploskaje in živio-klici so bili porok, da imamo tudi pri naši mladini vrle igralske moči. Le tako naprej! Saljivi srečolov je napravil tudi veliko smeja, mnogim pa prinesel tudi srečo. Prosta zabava je bila pa res prijetna in se je povedala marsikatera vspodbudna napitnica. Vršilo se je vse v najlepšem redu brez vsakega prepira, to kaže, da biva pri nas dobra in pošteno ljudstvo. — Podgorski.

c **Ljubno.** Dne 18. septembra je umrl tukaj bivši kmet Jožef Krumpačnik, p. d. Repelšek, v 84. letu starosti. Rajni je bil zelo spoštovan med ljudstvom. Znan je bil daleč na okoli. Rad se je skazal tudi dobrotnika ubogim. N. v m. p.!

c **Smihel nad Mozirjem.** Tukajšnja Kmetijska podružnica je priredila v nedeljo, dne 17. septembra gospodarski shod, ki je bil prav dobro obiskan. Kot govornik je nastopil Vičanski Škerlec od Velike Nedelje. V začetku njegovega govora nam oriše naš gmoetni kmečki položaj, za tem nas pouči, kako si pripravimo seno za setev; na ta način dobimo tri vrste zrnja: drobno, katero ni za setev, srednje in debelo. Debelo zrnje, ki ima močno kaljenje, se poseje. Govornik nas je poučil tudi o brežnih travnikih, nam je iz lastnih izkušenj priporočal izboljšanje, oziroma prenovitev naših travnikov. Nadalje nam je predavatelj na podlagi lastnih izkušenj izračunal, kako lepi dobiček imamo od novih travnikov pri molzi naših krav, ako si nabavimo posnemalnike za mleko. S pomočjo dobrih travnikov redimo tudi več prašičev, katerim naj kuhamo klajo s parom v brzoparilnikih, za katere se rabi mnogo manj darv in truda. Po govoru se je navzoči č. g. župnik govorniku z iskrenimi besedami zahvalil. Na prošnjo nam je g. Škerlec obljubil, da nas zopet obišče, in sicer na dan 22. oktobra v Mozirju.

c **Izpod Gore Olske.** Pri nas smo imeli hudo sušo, tako, da je ena jablan zdaj, ko je pomočil dež, v najlepšem cvetju kakor spomladi. Redka prikazen.

c **Sv. Lenart nad Laškim.** Zdaj v novjšem času se loči svet v dva dela. Eden je veren, drugi pa liberalen. Liberalni zastopniki so večinoma vsi gosposki, da se ločijo od nas kmečkih ljudi. Iz Laškega hodim po cesti čez St. Lenart. Po večerih sem vsakokrat našel dva mlada gospoda, ki sta se držala jako napeto in pokonci hodila. Od kraja sem si mislil, sta menda dva tujca iz Laškega ali iz Celja. En-

krat pa vprašam starega gostilničarja: „Kdo sta pa ta dva mlada gospoda, ki ju tu večkrat srečam?“ — „Ej, žnidarjeva sta tu iz Vrha.“ — „Ja, tako, jaz sem pa mislil, da sta to kakšna študirana gospoda, ker eden ima vedno „cajtenge“ v rokavi in slamenik.“ — Grede na vrh se mi pridruži eden vaščan. Napeljem govor na žnidarjeve gospode. On pa pravi: „Pri žnidarju je samo gospoda.“ Ena gospica še nima klobuka, pa kar še stara Mica ni gosposka, zato pa kar streže in kuha. Mladi gospodje kar „cajtenge“ berejo in roke tam zadi sklenjene nosijo. Pri tej gospodi je liberalna zbornica. Tam se vse posvetuje in sklene. Kot svetovalec prideta včasih še zraven Blatinikov in Fajterjev. Kadar se gre za kaj večjega, še stari Fajter.“ To mi je pravil moj spremljevalec iz Vrha. — Popotnik skozi Sv. Lenart.

c **Sv. Lenart nad Laškim.** Pretečeni ponedeljek, dne 25. septembra popoldne, so se pripeljali po cesti imenitni svatje. Peljali so se v zeleni kočiji na „lojtre“. En gospod je bil za starešino, drugi stric pa za družnika in voznika; kot vodnica pa je čakala Franca v lopi. Nevesta je imela koroški klobuk, ženin pa je bil tako vesel neveste in vožnje, da je pri prvi hiši v vasi na vso moč zaukal. Iz tega glasnega ukanja smo sklepali, da morajo biti svatje, in ker je voz krenil po cesti naravnost proti cerkvi. Tudi dva „muskonterja“ sta bila v družbi. Radoveden videti svate, jo uberem za njimi. Ko pa pridem do cerkve, vidim organista v delavni obleki, kočijo pa stati daleč od cerkve. Vrnil sem se, ker sem videl, da niso bili svatje. — Radovednež.

c **Čehelarska podružnica** za Savinjsko dolino priredi v nedeljo dne 1. oktobra pop. ob 3. uri poučno predavanje o prezimovanju čebel, pri g. Francu Levu, Šrnova, St. Janž na Vinski gori.

c **Sv. Francišek** v Stražah. Prihodnjo nedeljo t. j. dne 1. okt. bode ustanovni shod Kat. izobr. in bralnega društva pri Sv. Francišku na Stražah v prostorih pri Martincu. Vspored: 1. Razlaganje pravil. 2. Vpisovanje novih udov. 3. Volitev odbora.

c **Gotovlje.** V nedeljo, dne 1. oktobra vsi v Gotovlje na vinsko trgatve, katero priredijo gotoveljski fantje v gostilniških prostorih g. Ivana Kačar. Čisti dobiček je namenjen za hrano ubogih šolskih otrok. Vstopnina za osebo 40 vin. Začetek točno ob 6. uri zvečer.

c **Gamljaka.** Tukajšnja Dekliška zveza uprizaro v nedeljo dne 1. oktobra pod Volkovim kozolcem žaloigro „Ljudmila“. Med odmori nastopi domači pevski zbor. Svoje sodelovanje nam je obljubil tudi moški pevski zbor iz M. Nazaret. Na vsporedje je še nekaj mičnih deklamacij. Začetek točno ob 8. uri pop. K obilni udeležbi se vabijo vsi domači, bližnji in daljni sosedi zlasti deklške zveze od blizu in daleč.

Brežiški okraj.

b **Sevnica ob Savi.** Slovenski stariši! Bliža se čas, ko bodete morali odločiti vaše otroke v šolo. Vsak slovenski oče in mati, ki želiita svojim otrokom srečno bodočnost, bosta dala vpisati svojega otroka v slovensko ljudsko šolo. Ne dajte se pregovoriti od raznih posilinenecv, da bi dali vpisati vaše otroke v šulferajnsko šolo. Ako daste vpisati svoje otroke v šulferajnsko šolo, je poguba za vas in za vaše otroke. Saj kakor vam je znano, ako doseže omenjena šola zadostno število otrok, postala bode javna in šulferajnska, in bode zvrnil na vaše rame, vzdrževali jo bode vi, kakor se je to že zgodilo v drugih krajih. To bi se bilo lansko leto že skoraj zgodilo, ako bi velezaslužni poslanci Kmečke zveze nevarnosti ne odstranili. Imamo slučaj, da otroci, ki so obiskovali šulferajnsko šolo, ne znajo ne pisati ne brati. Sedaj, ko so odrasli šoli, jo preklinjajo in veliko jih je spregledalo ter stojijo sedaj na naši bojni strani. Ali pomnite cenjeni slovenski stariši, da bi bilo poprej, ko ni bilo te šole, kaj slišati tukaj o protestantizmu, kakor se žalibog godi sedaj. Skoro vsi tukajšnji odpadniki od sv. katoliške cerkve so obiskovali šulferajnsko šolo, in sedaj so v verskem in narodnem oziru izgubljeni. Slovenski stariši! Zapomnite si besede narodnega velikan, nepozabnega škola A. M. Slomška, ki je rekel: Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ, do zveličanske narodne omike! — Rodoljub.

b **Planina.** Dobili smo sledeči dopis; kot popravek ga ne moremo smatrati, spričuje pa, da Planinci skrbno čitajo naš list. „Ni res, da sem bil od c. kr. sodnije v Sevnici dne 30. avgusta 1911 obsojen na tri dni zapora in 200 K globe. Plačal sem 30 K kazni brez kake druge odškodnine. Planina, dne 25. septembra 1911.“ — Ludvig Schescherko mlj.“ — No, sedaj pa je čast Planine rešena.

b **Podčetrtek.** V Sopotu je dne 22. septembra popoldne zažgal petletni otrok posestnika Jakoba Kožuha slamo poleg ognjišča v hiši. Plamen se je takoj razširil in uničil v kratkem času hišo, kakor tudi gospodarska poslopja z vsemi premičninami. Pogorelo je seno, žito in ves živež ter tri svinje. Škoda znaša več tisoč kron, zavarovan pa je bil posestnik samo za 500 kron. Otrok, ki je zažgal, se je igral z vžigalicami, ko je začelo goreti, pa je zbežal. Stariši, pazite na otroke!

b **Bizeljsko.** Naši liberalci si belijo glave, kdo piše dopise iz Bizeljskega. Iščejo in iščejo, pa nikogar ne najdejo. To je smola. No, vašemu delovanju bomo že še večkrat posvetili pozornost. — Letošnje vino bo izborna. Nismo pričakovali tako sladke kapljice. Cena bo letos izredno visoka. Saj se kupci kar trgajo za mošt. Pa malokateri vinorejce proda vino vnaprej. Samo to napako opazujemo, da ljudje začnejo prezgodaj s trgatvijo. Sedaj priraste vsak dan mnogo sladkorja v grozdju. Letos se bo Bizeljsčan pa postavil. Ko bi ljudje le prav zmerno pili žlahtno kapljico, ampak ne čez mero.

Iz celega sveta.

Nesreča na francoski bojni ladiji. Dne 25. septembra se je v francoskem pristanišču Toulon vnel

smodnik na bojni ladiji „Liberta“. V nekaj minutah je ladija razletela in se potopila. Vseh 500 mož posadke je utonilo ali pa so ubiti.

Morilca Bagrova, ki je ustrelil ruskega ministrskega predsednika, so v nedeljo, dne 25. septembra, v Kijevu obesili. Kot ju je hotel pred smrtjo še govoriti z judovskim duhovnikom, a je to zahtevo opustil, ker je hotel državni pravdnik prisostvovati njenemu pogovoru.

Ne koplji jame drugim, da ne padeš sam vanjo. Poroča se o smešnem dogodku z žalostne krvave nedelje na Dunaju. Nek čevljar iz Ottakringa, ki pa je že davno zrastle nad mladeniška leta, je preteklo nedeljo načeloval neki tolpi, ki je razbijala in pustošila po dunajskih ulicah. Ko se je čevljar vrnil s svojega „zmagoslavnega“ pohoda domov, je našel svojo ženo v obupnem jok, kajti njegovo lastno delavnico so mu ljubi sodrugi popolnoma opustošili in močno poškodovali.

Skof — rešitelj. Skof v Rodezu, Ligonnes, je videl, ko je šel na izprehod z dvema učiteljema, kako drvi po cesti splašen konj z vozom, na katerem sta bili dve ženski. Pogumno je skočil konju nasproti, ko je drvil proti nekemu bregu, zgrabil ga je za uzdo ter ga končno obvladal, ko ga je povlekel konj še kakih 30 metrov naprej. Prihitelo občinstvo je pogumnega škofa živahno pozdravljalo.

Koliko merijo železnice na svetu? Dolžina železnice je znašala konec leta 1909 1 milijon 6.748 km, to leto je dolžina železnice prekorajčila prvi milijon kilometrov. Leta 1859 je bilo še samo 100.000 km železnice.

Dva duhovnika utonila pri rešilnem poizkusu. V Santo Marinella sta nadzorovala pri kopanju gojence kolegija sv. Jožefa duhovnik don Michele Tanarati in redovnik p. Angelstino. Nenadoma opazita nekoga mladega delavca, ki ga je povlekel konj še kakih 30 metrov naprej. Prihitelo občinstvo je pogumnega škofa živahno pozdravljalo.

Rudar zadel glavni dobiček. Glavni dobiček srbskih tobačnih srečk v znesku 75.000 frankov, je zadel nek nemški rudar iz Dobrzana. Banka, pri kateri je kupil srečko na obroke, je poslala svojega uradnika v Dobzran, da bi obvestil rudarja o nepričakovani sreči. Dobil ga je, ko se je ravno vračal z dela. Še isti večer sta odpotovala v Prago, da je podpisal razna pooblastila za dvignjenje dobitka. Omenjeni uradnik je nastanil rudarja v nekem hotelu, kjer pa ni spal v postelji, ki se mu je zdela prelepa, temveč na predposteljni preprogi. Drugi dan se je vrnil domov s predumom 5.000 K.

Žrtve dunajskih nemirov. Od socialnih demokratov uprizorjeni veliki izgrede nosijo za seboj žalostne posledice. Izmed težko ranjenih sta umrla dne 21. septembra dva, in sicer ključavničar Joachimsthaler in nek sluga Lechner. V bolnišnicah na Dunaju leži še več težko ranjenih, od katerih bodo nekateri, če sploh okrevajo, ostali siromaki celo življenje. Oni trije, ki so že umrli, in večinoma vsi oni, ki leže po bolnišnicah, kakor tudi tisti, ki hladijo svojo vročo socialdemokratsko kri v ječah, so v starosti nad 18 in 28 let. Vse te žrtve se imajo zahvaliti socialno-demokratskim voditeljem za svoje neizgovorne. Zanimivo je, da je nahujšana množica večim malim obrtnikom razdrta trgovine in tako uničila njih obstanek. Socialni demokratje se vedno hvalijo, da so prijatelji malega moža, to je delavca, malega obrtnika, a ravno ti žalostni dunajski nemiri so pokazali, da pri svojih hujškanjih in izgrelih socialna demokracija ne gleda na ta, ampak ima pred seboj samo cilj hujškarije in pouličnih razbijanj.

Nesreča proticerkvenega hujškača. Izdajatelj italijanskega liberalnega proticerkvenega lista „Asino“, italijanski socialno-demokratski poslanec Podreca, je pred kratkim potoval v Sardinijo, da bi hujskal tamošnje prebivalstvo proti Cerkvi. Njegova namera pa se še ni nikjer tako ponesrečila, kakor v glavnem mestu otoka, Kagliariju. Napovedal je v tem mestu predavanje, toda dan poprej je proti napovedanemu hujškanju Podreca protestiralo po mestu 20 tisoč katolikov v javnem sprevedu, v katerem so nosili italijansko narodno zastavo in peli kraljevo in papeževo himno. Z ozirom na to demonstracijo Podreca v Kagliariju ni predeval ter je s prvo ladjo zopet odpotoval.

Zverinski oče. V Dobrinju je povila kmetica Hrisekica trojčka. To je pa moža tako razjarilo, da je ubil s sekuro ženo in dva novorojenčka, tretjega je rešila babica, ki jo je zverinski oče nevarno ranil, sam pa pobegnil in skočil v Dravo, kjer je utonil.

Ljudje usmrtili človeka, ker so mislili, da je poživalec. V hrvaških vaseh Pravotina in Zaloka ob kranjski meji ob Kolpi je bilo zadnje čase večkrat zažgano. Dne 19. t. m. so vaščani zapazili sumljivega tujca, ki je zbežal pred njimi. Vjeli so ga, in dasi niso imeli dokazov, da je on poživalec, so ga večkrat prebodli in obstrelili, nesli na kup slame in smrtno ranjenega na slami sežgali. Ubožec je brezupno klical, da je oče šestih otrok, da je nedolžen in da je Čeh Došan iz Prage.

Posledice krvave nedelje na Dunaju. Pred delnim sodiščem so se začele v soboto razprave proti demonstrantom, ki so bili v nedeljo poprej aretirani. V soboto je stalo pred sodiščem 28 oseb, ki so obsojeni radi hudodelstva javne nasilnosti. Sodišče priznava jako ostre kazni, ki se gibljejo med enim tednom in 16 meseci. Tako je bil neki delavec, ki je raztrgal redarju rokav, obsojen na 6 mesecev ječe.

Kolera v Italiji. Od 27. avgusta do 2. septembra je po uradnih poročilih obolelo v Italiji na kolero

1463 oseb, umrlo jih je pa 642, od 3. do 9. septembra je obolelo na kolero 1374, umrlo pa 518 oseb. Od začetka te kuge (1. junija) je obolelo na kolero v Italiji 12.400, umrlo pa 4685 oseb (37,7%). Okužena ni samo Južna Italija, temveč tudi srednje in zgornje italijanske pokrajine, in sicer: Genua, Alesandria, Bergamo, Ferrara, Lucca, Livorno, Massa, Milan, Florenca, Padua in Benečansko. Italija je gnezdo za kolero in — revolucijo.

Bodoče velike vojaške vaje v Bosni. Budimpeštanski vojaški krogi zatrjujejo, da bodo leta 1912 velike vaje v Bosni. Ob tej priliki obišče prestolonaslednik Franc Ferdinand prvič Bosno in Hercegovino.

Slovenci v Nemčiji.

Hamborn ob Renu, 24. sept. 1911.

Naše društvo sv. Barbare je v nedeljo, dne 10. septembra obhajalo 10letnico svojega obstanka. Slovesnost se je prav lepo izvršila. Udeležila so se je tri slovenska društva sv. Barbare: iz Gladbecka, Hochheide in Meerbecka ter 4 nemška iz Hamborna: mladeniško, pomočniško, delavsko in rudarsko društvo. Sprejeli smo povabljenega društva v lepi dvorani katoliškega Društvenega Doma od 3. do 4. ure popoldne: pred Domom je stal visok slavolok, ki je imel štiri trobojnice, seveda slovenske, in velik izvasek v slovenskih barvah: rdeči del je kazal v velikih črkah „Glück auf“, beli pa „Dobro došli“, modri pa št. „10“ in rudarsko svetilko, kladivo ter motiko. V veži do dvorane je vabil velik napis: „Bratje, podajmo si danes roke, eno srce, en duh nas združuje.“ Tudi v dvorani, katera je bila lepo okrašena, je opominjal velik naslov: „Vera, narod in delo — Na veke živelo, živelo! — Naprej na delo združevanja — Naprej do sreče, blagostanja!“ Ko je dobila naša zastava lep nakit, dvojen svilen trak z napisom „V spomin na 10letnico, od društvenih žen“, smo šli v sprevedu do cerkve, kjer smo imeli pridigo o Kristusovih besedah, „da bodo vsi eno“ in potem blagoslov. Nato smo se uvrstili pred cerkvijo za slovesen obhod po ulicah. Vrsta je bila precej dolga, seveda je kakor pri sprejemu društev, tudi pri obhodu sviral godba, menjajoč se s sviralci in bobnarji Mladenškega društva. Kjer stanujejo rojaki, so bile ulice okinčane z vencii: opazili smo napise: „Dobro došli!“, „Živio tovariši!“ Tudi Nemci ob glavnih cestah so imeli skoraj brez izjeme razobešene zastave; naš predsednik pa dolgo zastavo v slovenskih barvah; tudi drugi naši rojaki so imeli raz hiše razobešene trobojnice. Ko smo prišli nazaj v dvorano, se je začela veselica: vsem smo razdelili vsporedne z nemškimi in slovenskimi pesmimi in trobojne znake z naslovom: „Društvo sv. Barbare v Hambornu, 10. ustanovna slovesnost, 10. sept. 1911.“ Potem je dobilo 13 udov, ki so bili od prve ustanovne slovesnosti do danes v društvu, odlikovanja, križec s številk „10“ in z napisom: „Za zvestobo v društvu“; seveda je visel na trobojnem traku. Z godbo so se menjali govori, pesmi, deklamacije, igra. G. predsednik je pozdravil vse goste, imel kratek govor o nemškem in avstrijskem cesarju, na kar se jima je klicalo „Živio“ in „hoch“. Slavnostni govor nam je opravil g. komornik in župnik hambornski, dr. Laakmann; Mica Pišek je predaval dolgo pesem o življenju sv. Barbare, Antonija Blagovšek o rudarskem poklicu, Franc Mohar „verkehrte Reime“. Potem je še podpredsednik Burnik pozdravil g. predsednika, ki je obhajal ob enem desetletnico svojega predsedovanja; podpredsednik gladbeškega društva, ki je ob enem našemu predsedniku posvetil društveno fotografijo v spomin na blagoslovljenje gladbeške zastave, podpredsednik iz Meerbecka, Kepic, ki je obljubil, da bo naš predsednik v kratkem dobil tako sliko tudi od njih kot biter njihove zastave, Pevski zbor iz Hochheide je zapel dve lepi pesmi. Jako je vse zanimala, rojake in Nemece, igra „Pošna skrivnost“ ali „Začarano pismo“; igralci so prav spretno izvršili svoje vloge. Prehitro je minil čas in povabljena društva so se morala posloviti, kar se je naredilo prav po obredu, in potem smo tudi mi kmalu sklenili veselico.

Drugo igro „V ječi“ smo si ohranili za veselico meseca novembra. Omeniti še moram, da so nas počastili s svojim obiskom vsi hambornski duhovniki in več iz drugih far našega obširnega mesta; vseh skupaj jih je bilo 11. Tako lepe sijajne slovesnosti še nismo imeli mi Slovenci v Hambornu; še dolgo se bomo na njo spominjali in smo prav ponosni na njo.

Vojska med Italijo in Turčijo.

V Severni Afriki je dežela, ki se zove Tripolis ter je v lasti Turčije. Italija ima že več let poželenje, se polastiti te dežele, ki je še dokaj rodovitna. V Tripolisu je naseljenih 30.000 Italijanov, ki se pečajo s trgovino. Turčija pa Italijane zatira kolikor se da, zategadelj se je zavzela Italija za svoje rojake. Ko sta se Nemčija in Francija začele pripraviti radi Maroka, porabila je Italija ugodno priliko in se hoče sedaj polastiti Tripolisa. Splošno se sodi, da je bojni ples med Italijo in Turčijo neizogiben.

Časniki hujskajo v Italiji za vojsko. Velika večina italijanskega državnega zbora se je baje izrekla za to, da se Italija polasti Tripolisa.

Italijanska vlada je odredila, da je odpulilo pred Tripolis močno italijansko brodovje. Turčiji je ponudila italijanska vlada 60 milijonov lir, če ji „začasno“ prepusti Tripolis, a Turčija neče o tem nič slišati, ker je tudi med Turki bojažljivost dokaj velika. Turčija se namreč zanaša, da evropske velesile ne bodo

pripustile, da bi Italija samolastno pregnala Turke s Tripolisa.

Položaj postaja resen; Italija se z vso naglico pripravlja na vojsko. Prve dni oktobra bodo trgovski parniki odpeljali iz Italije v Tripolis 30.000 vojakov, da zasedejo sporno deželo, pripravljenih pa je 50 tisoč mož, v slučaju, da bi se Turki Italijanom postavili v bran.

Vsekako se bližajo Turčiji slabi časi. Proti Italiji je Turk preslab, da bi se ji izpostavljal, Italija ima močno bojno brodovje, veliko vojaštva, obenem pa ji je Tripolis celo pri rokah; od najjužnejše italijanske točke je po morju le sedem ur v Tripolis. Turčija ima v Tripolisu samo 10.000 mož posadke, novih čet pa ne more tja poslati, ker so ji Italijani zastavili pot, pa tudi sredstev nima za to. Ne bo dolgo, ko se bo reklo: Turk je zopet izgubil eno deželo.

Pa tudi med Bolgari, Grki, Kretanci in Črnogorci se opaža gibanje proti Turčiji. Te države bi se radi poslužile ugodne prilike in naskočile Turčine.

Vestnik mlad. organizacije.

Mladenščem, ki odhajajo k vojakom. Še nekaj dni, in zapustiti boste morali domačo hišo, stariše, brate in sestre, prijatelje, naša društva, mladeniške zveze in Orle. Resen je trenutek, ko mora zapustiti slovenski mladenič vse to in se podati v tuje kraje, med tuje ljudi služiti cesarju in domovini. Naša mladeniška organizacija je vzgojila mnogo vrlih mladeničev, ki so naša dika in ponos. In ravno mnogo teh je bilo letos potrjenih v vojake, kar je znamenje, da so naši mladeniči res korenjaki. Mladeniči, na dvoje vas opozarjamo, ko pridete k vojakom: Ostanite zvesti veri, narodu in svojemu stanu, a bodite med svojimi tovariši tudi kot apostoli naše misli! Pri vojakihi se marsikateri, poprej dober mladenič, pogubi, zaide med sprijene tovariše in slabo družbo, opusti molitev, ne zahaja več v cerkev, postane versko mlačen ali pa popolnoma izgubi vero. Če izgubi mladenič vero, je tudi za narod izgubljen. V dobi triletnega službovanja postane marsikateri narodni odpadnik. Zalostno dejstvo pa je tudi, da se mnogo mladeničev pri vojakihi odtuji kmečkemu stanu. Pomanjkanje delavskih moči na kmetih je dandanes naravnost grozno. Zato reji mladeniči, ki ljubite svoj kmečki in delavski stan, ostanite mu zvesti in ne odpujte se mu, ampak, ko doslužite tri leta, pohitite zopet radi nazaj med svoje. Med vojaškimi tovariši pa bodite tudi apostoli naše misli. V tujem mestu poiščite za-se in za tovariše pošteno družbo; če obstoji kako naše društvo, zahajajte včasih tje čitat časnika. Sploh naj vam bo pošteno berilo vaš voditelj in prijatelj. Odvracajte svoje tovariše od slabe družbe, grdih razvad, pijančevanja in drugih razuzdanosti. Varujte mladeniči sebe, pa tudi tovariše! Če se boste držali teh nasvetov, se boste vrnili po odsluženih letih zopet zdravi, veseli in bogati na izkušnjah nazaj k svojim dragim! Zdravo mladeniči!

Velika Nedelja. Dne 24. t. m. se je vršilo velepomembno slavlje za našo mladino, namreč blagoslovljenje zastave Marijine mladeniške družbe, oz. Mladeniške zveze. V slovesnem sprevedu so prinesli fantje zastavo v cerkev, kjer jo je blagoslovil ter imel v „proslavo Mariji“, kakor se glasi napis na banderu, preč. g. dr. Hohnjec v srce segajoč govor. Ozirajoč se na besede nedeljskega sv. evangelija: „Prijatelj, pomakni se višje!“, je vabil vse mladeniče med stanovitve in zveste častilce Marijine. Da se je mogla oskrbeti tako lepa zastava, ki nam predstavlja podobo Brezmadežne na eni strani, na drugi pa sv. Alojzija, je velika zasluga tistih, ki so nam priskočili s svojimi darovi na pomoč. Med drugimi so nam podarili večje zneske: mil. g. kanonik Moravec (50 K); čč. gg. župniki Hebar (5 K), Meško (10 K), Podplatnik (10 K). Vsem čč. gg. darovalcem bodi izrečena na tem mestu prisrčna zahvala! — Isti dan je bil tukaj tudi mladeniški shod. Zbralo se je po pozni sveti maši pred cerkvijo lepo število udeležencev, veliko jih je bilo tudi iz sosednjih župnij. Zborovanju je predsedoval mladenič Kosi. Vlč. g. dr. Hohnjec je z njemu lastno poljudnostjo govoril o položaju med mladeniči sedaj in nekaj, o organizaciji, izobrazil mladeniče, ljubezni do sv. vere in domovine ter vabil, da bi se vsi dobri in pošteni slovenski mladeniči združili v zveze. Nato se oglasil mladenič Skof, ki v navdušenih besedah govori o verski zavesti slovenske mladine. Mladenič Puklavce opominja, naj bi bili vsi zvesti, značajni sinovi matere Slovenije. Filip Gašparič se spominja ustanovitve Marijine družbe pred 10. leti, ter poziva, da naj se vsi borijo pod Marijino zastavo za vero in dom. Nato izreče domači č. g. župnik Menhart posebno zahvalo g. doktorju za njegove krasne besede, ki se naj vsem globoko vtisnejo v spomin in srce ter obrode obilen sad. K sklepu opominja še predsednik tukajšnje Zveze mladeničev k združitvi in edinosti med mladeniči, ker le v slogi je moč. Nato se zaključijo ta pomenljivi shod.

Dekanjski shod dekliških Marijinih družb in zvez bo dne 8. oktobra t. l. pri Veliki nedelji. Spored: ob pol 10. uri pridiga (kaplan Fr. Stuhel) in slovesna sv. maša; po službi božji javno zborovanje na cerkvenem trgu, govori veleč. g. dr. Hohnjec iz Maribora; nastop govornic iz posameznih župnij. Ob pol 2. uri pridiga o presv. srcu Jezusovem, potem pa rožnovenška pobožnost. Po večernih predstavi „Svojeglavne Minke“ v šoli. Na predvečer se bo pri Veliki nedelji spovedovalo, in je drugi dan med pismo sv. mašo skupno obhajilo deklet. Tudi dekleta iz drugih župnij se naj po možnosti udeležijo skupnega sv. obhajila, v ta namen naj dan prej doma opravijo sv. spoved. Dekleta skrbite, da bo udeležba vse prireditve velika!

Najnovejše.

Cezanjeveci. Naše Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 8. oktobra 1911, popoldne po večernicah v gostilniških prostorih g. Slaviča na Kamenščaku gledališko predstavo s tamburanjem in petjem. K obilni udeležbi vabi odbor.

Mihalovec pri Ormožu. V ponedeljek, dne 25. t. m. so bile pri nas občinske volitve; naša stranka je izvolila 6 odločno narodnih mož, liberalci pa so si izvolili 5 svojih in edinega štajercijanca v občini! Govori se, da si voditelji liberalne stranke dajo s patentom zagotoviti svojo narodnost.

Pred vojsko med Italijo in Turčijo. Dne 26. septembra je izročil italijanski poslanik v Carigradu turški vladi spomenico, v kateri opozarja italijanska vlada Turčijo, naj ali ugodni zahtevam Italije, ali pa bo ona zasedla Tripolis. Turška vlada skuša odnehati. Nemčija je ponudila svoje posredovanje med obema spornima državama. Položaj je postal vseeno resen. Evropejci, posebno Italijani in kristjani v Tripolisu beže iz dežele, ker se je bati, da bodo začeli Turki kristjane pobijati. Italija pošilja vedno nove čete proti Tripolisu.

Narodno gospodarstvo.

Vinogradniki pozor!

Vinska kupčija se je že pričela in je v najlepšem tiru. Smatramo za svojo dolžnost, da opozorimo vinogradnike na kupčijo v mestih in trgih. Navadno se iz teh razglasi po vinorodnih krajih veliko večja cena, kot je v resnici. Kmetje pripeljejo slepo svoje vino v mesto, ne da bi se poprej za ceno pogodili. Sedaj morajo voziti vino od kupca do kupca in ponujati svoj pridelek, katerega morajo vedno bolj po ceni prodati, kakor je navadna cena. Vsak kmet da raje za nekaj vinarjev ceneje svoje vino, kakor da bi ga vozil zopet domov, ker se že sramuje in ima še večje stroške. Zato opozorimo vinogradnike, da se vedno že poprej pogodijo za ceno, predno peljejo vino v mesto. Če imajo že s kupcem sklenjeno pogodbo, tudi ni treba prosjati po mestu za vinom, temveč ga pripelješ in izložiš ter lahko oideš. Letošnja vinska kapljica bo bolj izvrstna, ko si mislimo. Vreme je bilo izredno ugodno, grozdje je zdravo in brez gnilobe. Zaloge starega vina so izčrpane, novega tudi ne bo mnogo, posode je povsod dovolj, zato se vinorejci ne prenačljite s prodajo. Cena bo letos za najslabše vino 40 vin., po nekod pa celo 60 vin. do 1 K od preše. Tudi s trgatvijo naj se nikdo ne prenačli. Vreme obeta biti še delj časa lepo.

Podraženje mesa na Angleški.

V tej državi nimajo carine na živino, ne na meso, pa tudi na druga živila ne. Po mnenju avstrijskih socialnih demokratov, ki zahtevajo neprenehoma odpravo carine na živila, bi bilo torej meso na Angleškem zelo po ceni. Saj socialni demokratje vedno kričijo, da je carina na meso in druga živila kriva domnevane „druginje“. Te trditve socialnih demokratov so ničeve, če pogledamo na Angleško. Angleški mesarji funt mesa po naši veljavi na 2 K 50 vin., torej bo na Angleškem meso še dražje kot pri nas v Avstriji, kljub temu, da tam nimajo carine. Kaj torej hasne Angležem argentinsko meso, če pa morajo isto tako drago plačevati, kakor jim narekujejo cene veliki prekupeci argentinskega mesa. Gospodje socialni demokratje bodite malo bolj tihi glede „druginje“, pa ne divjajte proti našemu kmetu, poglejte raje na Angleško!

Starostno zavarovanje delavcev in poljedelcev na Francoskem. Francoska država mora za uporabo tega zakona samo za drugo polovico tega leta potrositi okrog 50 milijonov frankov. Za leto 1912 se je dala v proračun v ta namen postavka 123 milijonov, bo pa kmalu narasla na letnih 130 milijonov frankov.

Razvoj zavarovalnic za govejo živino na Nemškem. Leta 1909 je poslovalo na Nemškem 28 velikih vzajemnih zavarovalnic in 7 zasebnih. Pri velikih vzajemnih zavarovalnicah goveje živine je bilo zavarovane živine v vrednosti okrog 586 milijonov mark, pri zasebnih pa v vrednosti okrog 117 milijonov mark. Poleg teh velikih vzajemnih in zasebnih zavarovalnic obstoji še več malih krajevnih zavarovalnic, ki pobirajo deloma vnaprej določeno zavarovalnino, deloma sorazmerno porazdeljujejo škodo. Te zavarovalnice so velikega pomena posebno v sedanjem času, ko razsaja kuga-slinovka.

Zivinska kuga na Gornjem Avstrijskem. Na Gornjem Avstrijskem se vedno bolj širi živinska kuga na gobcu in parkljih. Doslej je obolelo na kugi 4300 glav goveje živine, od katerih jih je 15 do 20 odstotkov podleglo bolezni, med tem ko je zopet na drugi strani pridelovanje mleka za več mesecev skoro popolnoma nemogoče. Vsaka kupčija z živino je prepovedana in ne sme se vršiti noben živinski semenj.

Podraženje čokolade in sladkornih izdelkov. Z ozirom na podraženje sladkorja, kakor tudi vseh drugih surovin, je sklenil v nedeljo, dne 17. t. m. v Prazi občni zbor osrednjega društva avstro-ogrskih tovarnarjev čokolade in sladkornih izdelkov, da podraže za enkrat svoje izdelke za 20 vin. pri kg. To podraženje stopi takoj v veljavo.

Letina na Ruskem. Po najnovejših poročilih je letošnja ruska letina zelo nepovoljna, tako, da bodo zapadni deli Evrope zelo občutili zmanjšani uvoz ruskega žita. Pšenice se je pridelalo letos 243 milijonov

pušcov ali 39'80 milijonov meterskih stotov manj nego v minolem letu. Rži se je pridelalo 99 milijonov ali 16'22 milijonov meterskih stotov manj. Pridelek drugih vrst žita se ceni sledeče: Ječmen l. 1911 9500 milj. met. stotov, leta 1910 99.92 met. stotov; oves leta 1911 133.66 met. stotov, leta 1910 151.84 met. stotov; turšica leta 1911 15.56 met. stotov, leta 1910 19.66 met. stotov. Potemtakem ima Rusija letos ječmena 4.92, ovsca 18.18 in turšice 4.10 milijonov met. stotov manj nego lani. Največji odjemalec ječmena, posebno za krmiljenje, je Nemčija, ki bo vsled slabe letine na Ruskem najbolj prizadeta.

Listnica uredništva.

Sv. Trojica: Celega članka pri najboljši volji nismo mogli priobiti, oddalil „Sraži“. — Mestni vrh pri Ptuj: Vašo izjavo zamoremo priobiti le kot inserat. — Narodna godba v Novi vasi: Dobili se le ob sklepu uredništva. — Zabukorje: Nas nič kaj ne veselijo iti radi Vašega dopisa kašo pihat. — Nova Štifta: Gospodje sami ne želijo enakih obramb. — Študenti: Ni bilo prostora. — Ptuj: Prepozno. — Sv. Jurij ob juž. žel.: Prepozno.

Vprašanja in ponudbe.

Na prodaj: Jakob Mejavšek posestnik v Hošnjaci pri Laporju, 1 jako lepega, 1 in pol leta starega bika, čistokrvne marijadvorske pasme. Bik je dober plemenjak in je premiran; Jožef Rošker, veleposestnik na „Jakobshofu“, št. Jakob v Slov. gor., eno brejo dojno kravo; Janez Rogina v Makolah, en par mladih volov srednje reje; Skale Jurij v Makolah, en par plemenitih volov; Kos Anton, Stanovsko-Poljčane, en par lepih volov za plemo.

Kupiti želi: en naš član lepo mlado telico jancgavske pasme. Ponudbe na Osrednjo zadruho.

Poročilo o sejmu goveje živine na Dunaju

due 18. septembra 1911.
Prignalo se je 2269 volov, 839 bikov, 751 krav in 241 bivelov skupaj 4100 komadov. Cene za 100 kg žive teže: Alpski pitani voli, prima 107 do 115 K, srednji 98 do 106, slabši 88 do 96, izjemoma 124; ogrski sivi voli prima 102 do 110, srednji 94 do 100, slabši 86 do 92; ogrski lisasti voli prima 108 do 120, srednji 100 do 107, slabši 92 do 98, izjemoma 124; biki prima 95 do 104, srednji in slabši 90 do 96, izjemoma 110; krave pitane prima 94 do 104, srednje in slabše 86 do 92, izjemoma 112; bivoli prima 70 do 80, srednji in slabši 60 do 68, izjemoma 66 do 82. Plemenita živina za pašo 80 do 104. Tendence: Prignalo se je 342 komadov manj kot prejšnji teden. Ker se je prignalo malo živine, so bile cene trdne, posamezne vrste, posebno lepa, debela, pitana živina se je plačevala za 2 do 3 K dražje kot na prejšnjem sejmu. Pripravno bi bilo, odslej pošiljati živino na dunajski trg, ker so prevodne cene za živino od 23. avgusta naprej za 50 % znižane.

Nagrobne ograje ::

5 lepo okrašenih vzorcev, iz kovanega železa s prvim prepletkanjem in montiranjem za meter samo 4'50 K pri Karolu Kerth, ključavničarju v Mariboru, Koroška cesta št. 39.

Prodaja lesa

V gozdu, ki je v upravi nadžupnijske nadarbine na Laškem, se bo v obsegu 6'5 ha potom pismenih ponudb prodalo lesa mehkega približno 1.054 kubičnih metrov, trdega pa 1.704 kub. metre. Pismene ponudbe je poslati zadnji čas do 2. oktobra na c. kr. gozdni inšpektorat v Celju. Ponudbi je priložiti tudi vadilj z znesku 10 % od odponjene cene. Pogoji, pod katerimi se les proda, se zvedo ali v nadžupnijskem uradu na Laškem, ali pa pri c. kr. okrajnem gozdnem inšpektoratu v Celju.

Naznanjam

slavnemu občinstvu, da s 1. oktobrom prevzamem in nastavim gostilno na Cvenu, prej Senčar-Kolarič, ter se priporočam za mnogobrojni obisk.

Pucenja Franc,
gostilničar.

Važno je za delavce,

ako se ve, kje se po ceni kupi obleka. Priznano po ceni se dobi blago za obleke, perilo in obleka pri

Adolfu Wesiak v Mariboru
Dravska ulica 4.

Dobi se trpežno blago po zmernih cenah. Kdor enkrat kupi, ostane stalen odjemalec. 1013

Na prodaj je posestvo, ki meri 5 oralov zemlje, 1 1/2 orala njiv, 1 1/2 orala sadonosnika in brajd in 2 orala gozda, popolnoma doraženega. Hiša je z zarezno opeko krita, obsega dve lepi, veliki sobi kuhinjo in z zaprto krasno verando. Vodnjak je pri hiši. Hlev za pet goved, pet svinjskih hlevov, preša, pod njo pivnica in klet, žganjarija in soba za družino. Vse zidano in v najboljšem stanju. Hiša in posestvo je na krasnem hribočku v št. lju v Slov. gor., od kod je lep razgled na izhod, jug in zahod. Oddaljeno od postaje in cerkve 15 minut. Pripravno za penzioniste. Proda se takoj. Cena 8500 kron. Vpraša se pri g. Konrad Škof, gostilničar, Kitzek bei Leibnitz. 1004

Učenec ki bi imel veselje do trgovine se takoj sprejme pri Janezu Toplak, trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki, Jurčinci pri Ptuj. 997

Mizarne pomočnike (ne pod 20 leti) vzame za stalno delo, tako tudi enega učenca za to obrt Jurij Kobale, mizarski mojster v Slov. Bistrici. 995

Mlinarski pomočnik, zanesljiv in trezen, kateri tudi popravlja razume, ter eden mlinarski učenec se takoj sprejmeta v delo pri **Kukovec Alojziju**, posestniku umetnih mlinov v Ptuj. 1002

Hiša, zraven lep vrt, ugodno za kakaga penzionista, se proda. Vpraša se: Frauštudenerstrasse št. 65, Maribor. 1003

Pojasnila o inseratih

daje upravnistvo samo-tistim, ki priložijo vprašanje znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke:

Dne 18. septembra 1911.

Trst . . . 33 46 13 10 83
Line . . . 17 68 4 30 71

Na prodaj je dvojje velikih in lepih posestev. Prvo potestvo ima 18 oralov travnikov in njiv s približno 1000 sadnimi drevesi in 4000 drogi hmelja, več oralov gozda, hiša za stanovanje, hlev in kozolec. Posestvo leži v bližini farne cerkve in je od železniške postaje oddaljeno 1/2 ure. Drugo posestvo leži blizu okrajne ceste, od železniške postaje 1/2 ure oddaljeno in ima 15 oralov travnikov, njiv in sadonosnikov, več oralov gozda, lep vinograd, hiša za stanovanje, hlev, kozolec in popolnoma dobro obranjeno opekarno. Cena obeh posestev po dogovoru. Naslov prodajalca pove upravnistvo lista. 968

Službo majerja želi nastopiti zanesljiv in trezen, očenjen mlad mož, ki ima veselje do živinorej in poljedelstva; naslov F. T. postno ležeče, Ruše. 963

Posestvo, 18 oralov, s tremi poslopji, sadnim vrtom in lepim gozdom, njivami in travnikom. Natlačneje se izve pri občinskem tajniku v Poljčanah. 984

Kupci pozor. Proda se mlin in žaga na močni vodi, v mlinu so novi stroji na štiri pare kamnov, mletja je dovolj za noč in dan. K mlinu spadata dve njivi in travnik, en sadonosnik in vinske brajde, za en polovnjak vina, zraven je še vrt za zelenjavo. Žaga je tudi v dobrem stanju, lesa za žagat vedno zadosti, mlin in žaga nese zaslužka na leto dve tisoč osem sto kron. Poslopje je vse zidano in z opko krito, se nahaja blizu velike ceste in tovarne, pol ure od postaje Poljčane na Zbelovem. Vpraša se pri Supanc Bernard, mlinar in žagar, p. Sv. Duh Loče. 964

Tvrda Alojz Maček, trgovina z železom in starbenim materialom v Mariboru, Tržaška cesta 25, zraven bolnišnice, priporoča po nizkih cenah zagorsko apno, portlant in roman cement, traverze, železo za vozove, strešno opeko, peči, stidilna ognjišča, priprave za iste, kotle iz kovanega in litega železa, žganjske kotle, umetni gnoj, ogelje za kovače itd. Priporoča še kotle-parilnike, po nizkih cenah kot od agentov. Vel. zaloga krst in nagrobni križev. - Zarezna strešna opeka I a 1000 kom. 72 K, II. 60 K, biber-gladki I. 50 K, II. 30 K. — 986

Trgovci!

Sveža jajca kupujem vedno po najvišji ceni. Ponudbe na:

Anton Prah, Dunaj IV, Schönbrunnerstrasse 7.

Na željo pošiljam cenik. Dopisuje se lahko slovensko.

Rodovito posestvo v zgornjem Jakobskem dolu, 18 oralov je na prodaj. — Taisto obstoji iz vinograda, travnikov, njiv, sadonosnika in pašnika. Poslopja so v dobrem stanju. Denarja bi se moralo okoli 4000 K pri kupčiji izplačati. Posestvo se tudi zamenja. Vprašaja se naj blagovolijo poslati pod „Rodovito posestvo“ na uredništvo Slov. Gospodarja. 981

I ali 2 pekarska učenca so sprejmeta pri M. Potočniku v Ptuj, Gosposka ulica. 992

Lepo posestvo je na prodaj z novo zidano hišo, en oral njive, pol orala travnik, okoli hiše je mlad sadonosnik s 30 drevesi katere že deloma rodijo, cena 2200 K. Posestvo je v Gornjem Porčiču št. 97 pri Sv. Trojici v Slov. gor. Vpraša se pri Francu Krambergerju, čevljarju, pri Sv. Benediktu. 979

Kuharica iz poštene hiše, dobro izurjena v gospodinjstvu in meščanski kuhinji, išče službo. Naslov v upravnistvu. 1006

Nova hiša je na prodaj v Brežicah, ležala sredi mesta, vendar nekoliko proč od glavne ceste, popolnoma pripravna za kakaga penzionista, z lepim vrtom. Kupna cena zmerna in bi se ne bi trebala ista vsa takoj izplačati, samo delati znesek. Več se izve pri upravnistvu tega lista. 974

Posestvo na prodaj, dve njivi, žita se seje 20 mernikov na nje, travnik s sadnim drevjem nasajen, dva gozda, pri njivi je kozolec, nov z opeko krit, hiša je zraven ceste na sredi vrta, živinski in svinjski hlev sta tudi na vrtu, vrt meri eden oral, je pol nasajen z visoko trto, narejene so brajde, vina se pridelata 13 do 15 veder, hiša je od farne cerkve pet minut, voda je zraven, od postaje je oddaljeno 5 minut, hiša in vrt sta sredi vasi, govede se redi dvojje, svinje troje, še lahko več, svinjski hlevi so novi, so trije, goveji hlev je tudi nov. Cena za vse: deset tisoč K. Kupci se naj oglašijo pri Francu Mastnak v Račici št. 6. p. Loka pri Zidanem mostu. 972

Hrastov les, posebno d ge za sode, najmanjše in največje, vseh vrst v veliki množici, tudi cela debla za mlinike in tovarniške gredelne, les za preše, hleve in mostove, sploh za sodarje, tesarje, in mizarje, vsake velikosti in množice ima na prodaj Franc Vogrinec, p. Sr. Andraž v Slov. gor. žel. postaja Ptuj. 976

Na prodaj je lepo posestvo, obstoječe iz hiše in gospodarskega poslopja, njiv, travnika, sadonosnika, gozda, zraven pripada ena lepa viničarija. Proda se skupaj ali vsako posebej. Vse posestvo je blizu mesta. Vpraša se pri lastniku g. Bračko Friderik v Vodolah pri St. Petru blizu Maribora. 977

Dobro ohranjen šivalni stroj se jako po ceni proda. Maribor, Karsengasse št. 19. 993

Trgovski učenec

iz poštene hiše, z najmanj osemletno ljudskošolsko izobrazbo, zdrav in močan se sprejme pri Francu Iglju, trgovina mešanega blaga v Ptuj. 995

Dva viničarja se sprejmeta takoj pri Jožefu Šunderl v Leitersbergu pri Mariboru. 1014

Hrastje za doge, želi kupiti v vsaki množini in po najvišjih cenah sodarski mojster Jožef Hvallec, Maribor, Reiserstrasse št. 3. Posestniki, ki imajo tak les na prodaj naj mu naznanijo. 1016

Nevozidana hiša s 5 sobami, štiri kuhinje, en oral njive za stavbene prostore, studenec pri hiši. Hiša je 20 minut od mesta Maribor. Za stanovanja se dobi 600 K. Se proda radi druge kupčije za 12000 K. Jos. Nekrep, st. b. ni. mojster v Mariboru, Mozartstrasse 59. 1015

Lepo posestvo, eno uro od Maribora pri Sv. Petru, 8 do 4 orale je sadonosnika in njiv, novo poslopje, z opeko krita, cena 5000 kron, proti lahkemu plačilu. Selinšek, Maribor, Wildenrainerjeva ulica 14. 1011

Divje kostanje

in hrastov želod kupuje po najvišjih cenah Ludvik Grünhut, Gradec, Annenstrasse 13. 1005

Iščem v najem hišico ali malo posestvo v okolici Celja. Ako ni veliko za izplačati bi tudi kupil. Ponudbe na upravnistvo. 999

Hiša z brajdami in tobakno trafiko dva vrta za zelenjavo, sadonosnik, lepe brajde, ki dajo dva polovnjaka vina, ena njiva se jako po ceni in takoj proda. Vpraša se Pekre št. 3 pri Mariboru. 1000

Proda se novozidana hiša na Teznu pri Mariboru št. 86 obstoječa iz dveh sob, ene kuhinje in kletjo, tik hiše je studenec, z dobro vodo in lep vrt za zelenjavo, gospodarsko poslopje se po ceni proda. Več se izve v gostilni Rabušek na Teznu pri Mariboru. 998

Slovinci! naročujte Slov. Gosp.